

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1941.

Första kammaren.

Nr 30.

Lördagen den 17 maj.

Kammaren sammanträdde kl. 4 e. m.; och dess förhandlingar leddes av herr andre vice talmannen.

Herr statsrådet *Wigforss* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 240, angående bidrag till allmänna barnhuset;

nr 241, angående bestämmande av pensionsålder för vissa beställningshavare vid flygvapnet;

nr 242, angående dyrtidshjälp åt vissa pensionärer vid av staten övertagna enskilda järnvägar;

nr 243, angående bestridande av kostnaderna för värnpliktslån;

nr 244, angående fortsatt befrielse för riksbanken från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld m. m.;

nr 245, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 22 december 1939 (nr 895) angående rätt för Konungen att meddela särskilda bestämmelser om riksbankens sedelutgivning och bankrörelse m. m.;

nr 246, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 7 juni 1940 (nr 437) angående utövande under vissa utomordentliga förhållanden av fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret tillkommande befogenheter m. m.;

nr 247, med förslag till förordning om fortsatt rätt för svenskt aktiebolag och svensk ekonomisk förening att vid taxering till kommunal inkomstskatt samt statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åtnjuta avdrag för avsättning till konjunkturinvesteringsfond;

nr 248, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 20 oktober 1939 (nr 734) med särskilda bestämmelser angående gäldande av ersättning enligt fartygsuttagningslagen m. fl. lagar;

nr 249, med förslag till lag om fortsatt giltighet av valutalagen den 22 juni 1939 (nr 350); samt

nr 250, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 15 december 1939 (nr 850) angående rätt för Konungen att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om bankaktiebolags kassareserv.

Anmälades och godkändes statsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 229, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse av vissa bostadsbyggnader för centrala torpedverkstaden m. m.;

nr 230, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare anslagsmedel för nytt utsjölodningsfartyg m. m.;

nr 231, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till uppförande av byggnader för tekniskt-vetenskaplig forskning;

nr 232, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående överskridande av den i kommerskollegii avlöningsstat under anslagsposten avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagna delposten till grundavlöningar m. m.;

nr 238, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1941/42 till vissa privatläroverk m. m.;

nr 239, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statsbidrag för budgetåret 1941/42 till undervisningslokaler för folkskoleväsendet m. m.;

nr 240, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 till tertiärlån till viss bostadsbyggnadsverksamhet; samt

nr 241, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss ändring av villkoren för statsbidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka.

Anmäldes och godkändes bevillningsutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 234, i anledning av väckt motion om utredning angående en mera likformig beskattning av lotterivinsten; och

nr 235, i anledning av väckta motioner om skattefrihet för vissa gåvor till luftvärnet, luftskyddet och hemvärnet.

Anmäldes och godkändes andra lagutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 236, i anledning av väckta motioner rörande utvidgad vanhävdslagstiftning m. m.; och

nr 237, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om framställning och införsel av vitaminiserade livsmedel.

Anmäldes och godkändes jordbruksutskottets förslag till riksdagens skrivelser till Konungen:

nr 242, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under nionde huvutiteln gjorda framställningar angående anslag till svenska vall- och mosskulturföreningen jämte i ämnet väckta motioner;

nr 243, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation av domänverkets skogsindustriella rörelse;

nr 244, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss ändring i gällande grunder för utlämnande av lån från jordbrukets maskinlänefond;

nr 245, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående kapitalökning för länefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift;

nr 246, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående upplåtelse åt lappar av lägenheter å kronomark m. m.;

nr 247, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av mark från vissa kronoegendomar m. m.; samt

nr 248, i anledning av väckt motion om avhjälpan av förefintliga olägenheter vid besiktning av älgkött.

Efter föredragning av ett från andra kammaren ankommet protokollsutdrag, nr 387, med delgivning av nämnda kammares beslut över dess tredje tillfälliga utskotts utlåtande nr 5, i anledning av väckt motion om inrättande av ett nordiskt institut med uppgift att fördjupa och stärka den nordiska samhörigheten, beslöt första kammaren hänvisa detta ärende till sitt första tillfälliga utskott.

Justerades protokollet för den 10 innevarande månad.

Anmäldes och bordlades

konstitutionsutskottets memorial och utlåtanden:

nr 12, angående granskning av de i statsrådet förda protokoll;

nr 13, i anledning av väckta motioner om sänkning av rösträttsåldern vid politiska och kommunala val; samt

nr 14, i anledning av väckta motioner om upphävande av de vid 1936 års riksdag beslutade skärpningarna av utskyldsstrecket såsom valbarhets- och behörighetsvillkor till vissa kommunala förtroendeuppdrag;

statsutskottets utlåtanden:

nr 112, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till fängvårdsstaten m. m. jämte en i ämnet väckt motion;

nr 113, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till visst farledsarbete;

nr 114, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ny tåg färja å leden Malmö—Köpenhamn;

nr 115, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående räntan för egna-hemslån vid statens järnvägar och statens vattenfallsverk;

nr 116, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till lastnings- och lossningsanordningar för sockerbeter; samt

nr 117, i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1941/42 till statens sockernämnd;

bevillningsutskottets betänkande nr 19, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 18 § 1 mom. förordningen den 15 december 1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket;

bankoutskottets utlåtanden:

nr 41, i anledning av väckta motioner om förbättrad pensionering för sjöfolk i manskapsklass; samt

nr 42, i anledning av framställning från fullmäktige i riksbanken rörande tillämpningen av bankreglementet;

andra lagutskottets utlåtanden:

nr 20, i anledning av väckt motion om vissa ändringar i lagen om kommunala pensionstillskott m. m.;

nr 21, i anledning av väckta motioner om vissa jämkningar i olycksfallsförsäkringslagstiftningen;

nr 22, i anledning av väckt motion om viss ändring i lagen om försäkring för olycksfall i arbete;

nr 23, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 juni 1940 (nr 645) om skyldighet att bortföra varuförråd, m. m.; samt

nr 24, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i vissa delar av lagen den 21 september 1915 (nr 362) om behörighet att utöva läkarkonsten, m. m.;

jordbruksutskottets utlåtanden och memorial:

nr 47, i anledning av väckt motion angående fridlysning av vissa djurslag;

nr 48, i anledning av väckta motioner angående ändring av gällande bestämmelser rörande arrendevillkoren för krono- och andra av det allmänna ägda arrendehemman m. m.;

nr 49, i anledning av väckt motion om upprättande av kontrollgårdar för belysande av jordbrukets produktionsförhållanden m. m.;

nr 50, i anledning av väckta motioner om utredning och förslag rörande ordnandet av kontrollen över handeln med utsäde;

nr 51, i anledning av väckta motioner om utredning angående den elektriska konsulentverksamheten å landsbygden;

nr 52, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bidrag till avlönande av mejerikonsulenter m. m.;

nr 53, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående viss reglering av handeln med färsk strömming och sill m. m.;

nr 54, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av en statlig lånefond för byggande av skogsvägar (skogsväglånefonden);

nr 55, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till Mälarens reglering m. m.; samt

nr 56, angående ersättning åt av utskottet anlitat biträde; ävensom

första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 6, i anledning av väckt motion om utredning angående barnens skydd i händelse av skärpt kris beträffande vår livsmedelsförsörjning.

Föredrogos och bordlades Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 240—250.

Herr *Johansson, Johan Bernhard*, avlämnade en av honom m. fl. undertecknad motion, nr 225, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 15 juni 1934 (nr 264) om erkända arbetslöshetskassor, m. m.

Motionen bordlades.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.13 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.

Tisdagen den 20 maj.

Kammaren sammanträdde kl. 4 e. m.

Herr statsrådet *Möller* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 251, angående åtgärder för främjande av ökad bostadsproduktion m. m.;
och

nr 253, med förslag till lag med vissa bestämmelser om tryckta skrifter vid krig eller krigsfara.

Justerades protokollen för den 13 och den 14 innevarande månad.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 240, angående bidrag till allmänna barnhuset.

Föredrogs och hänvisades till bankoutsittet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 241, angående bestämmande av pensionsålder för vissa beställningshavare vid flygvapnet; och

nr 242, angående dyrtidshjälp åt vissa pensionärer vid av staten övertagna enskilda järnvägar.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 243, angående bestridande av kostnaderna för värnpliktslån.

Föredrogs och hänvisades till bankoutsittet Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 244, angående fortsatt befrielse för riksbanken från skyldigheten att inlösa av banken utgivna sedlar med guld m. m.;

nr 245, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 22 december 1939 (nr 895) angående rätt för Konungen att meddela särskilda bestämmelser om riksbankens sedelutgivning och bankrörelse m. m.; samt

nr 246, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 7 juni 1940 (nr 437) angående utövande under vissa utomordentliga förhållanden av fullmäktige i riksbanken och fullmäktige i riksgäldskontoret tillkommande befogenheter m. m.

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts proposition nr 247, med förslag till förordning om fortsatt rätt för svenskt aktiebolag och svensk ekonomisk förening att vid taxering till kommunal inkomstskatt samt statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åtnjuta avdrag för avsättning till konjunkturinvesteringsfond.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts proposition nr 248, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 20 oktober 1939 (nr 734) med särskilda bestämmelser angående gäldande av ersättning enligt fartygsuttagninglagen m. fl. lagar.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts propositioner: nr 249, med förslag till lag om fortsatt giltighet av valutalagen den 22 juni 1939 (nr 350); samt

nr 250, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 15 december 1939 (nr 850) angående rätt för Konungen att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om bankaktiebolags kassareserv.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott den av herr *Johansson, Johan Bernhard*, m. fl., väckta motionen, nr 225, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändring i vissa delar av förordningen den 15 juni 1934 (nr 264) om erkända arbetslöshetskassor, m. m.

Föredrogs och bordlades ånyo konstitutionsutskottets memorial nr 12 samt utlåtanden nr 13 och 14, statsutskottets utlåtanden nr 112—117, bevillningsutskottets betänkande nr 19, bankoutskottets utlåtanden nr 41 och 42, andra lagutskottets utlåtanden nr 20—24, jordbruksutskottets utlåtanden nr 47—55 samt memorial nr 56 ävensom första kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 6.

Föredrogs och bordlades Kungl. Maj:ts denna dag avlämnade propositioner nr 251 och 253.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 4.10 e. m.

In fidem
G. H. Berggren.
